

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2628

Vragen van het lid **Schouw** (D66) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *intimidatie en beïnvloedingspraktijken van buitenlandse overheden bij asielzoekers en migranten naar aanleiding van het jaarverslag 2012 van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)* (ingezonden 2 mei 2013).

Antwoord van minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 19 juni 2013) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 2395

Vraag 1

Zijn er bij de AIVD aanwijzingen dat, naast de Iraanse overheid en de Chinese overheid, zoals volgt uit het jaarverslag 2012 van de AIVD, ook de Russische overheid in Nederland Russische migranten en/of asielzoekers intimideert? Zo ja, in welke mate gebeurt dit?

Antwoord 1

Nee, er zijn op dit moment geen dergelijke aanwijzingen bij de AIVD bekend.

Vraag 2

Hoe wordt er binnen de vreemdelingenketen omgegaan met meldingen van vreemdelingen over intimidatie door buitenlandse overheden binnen Nederland?

Antwoord 2

Indien de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) of de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) een melding ontvangt van een vreemdeling over intimidatie door een buitenlandse overheid binnen Nederland, wordt dit signaal doorgeleid naar de AIVD of, indien van toepassing, de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD). Hier is een speciale procedure voor ingericht. Ook het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) informeert, conform de intern voorgeschreven regels, de AIVD indien een vreemdeling melding maakt van intimidatie door buitenlandse overheden.

Als er aanwijzingen zijn dat vreemdelingen worden geïntimideerd door buitenlandse overheden, doet de AIVD naslag en, indien daar aanleiding toe is, ook verder onderzoek.

Vraag 3

Komt het voor dat binnen asielzoekerscentra vreemdelingen worden benaderd door buitenlandse geheime diensten? Zo ja, kunt u dit nader toelichten?

Antwoord 3

Er zijn geen concrete aanwijzingen bekend dat buitenlandse geheime diensten bewoners van locaties van het COA benaderen.

Vraag 4

Worden medewerkers binnen de vreemdelingenketen gescreend op mogelijke betrokkenheid bij buitenlandse geheime diensten?

Antwoord 4

Een toekomstig medewerker van de IND, de DT&V of het COA dient bij indiensttreding een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te overleggen. Bij de IND en de DT&V is een beperkt aantal functies, soms vanwege specifieke taken binnen een functie, aangewezen als «vertrouwensfunctie». Het betreft bijvoorbeeld functies waarbij een persoon in aanraking komt met staatsgeheim gerubriceerde informatie of kwetsbare politie-informatie. Indien sprake is van een vertrouwensfunctie moet een veiligheidsonderzoek worden ondergaan. Dit veiligheidsonderzoek wordt in het civiele domein uitgevoerd door de AIVD en in het militaire domein door de MIVD. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan mogelijke betrokkenheid bij buitenlandse geheime diensten.

Vraag 5

Van hoeveel vreemdelingen is u bekend dat zij worden geïntimideerd door buitenlandse overheden? Hoe waarborgt u de veiligheid van vreemdelingen die in Nederland geïntimideerd worden door buitenlandse overheden?

Antwoord 5

Over aantallen kan ik in het openbaar geen mededelingen doen. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden in een individuele zaak wordt gezien of, en zo ja welke, maatregelen passend zijn om de veiligheid van vreemdelingen te waarborgen.

Vraag 6

Is er in de zaak Dolmatov onderzocht of er sprake is geweest van intimidatie door de Russische geheime dienst? Zo ja, wat was hier de uitkomst van? Zo nee, waarom niet en bent u bereid dit alsnog te onderzoeken?

Antwoord 6

Ja, dit is onderzocht. De uitkomst hiervan heeft de regering geen aanleiding gegeven tot het treffen van maatregelen. Voor het overige raakt de vraag aan het actueel kennisniveau van de AIVD. Daar kunnen in het openbaar geen uitspraken over worden gedaan.